

[Informace ve studijní informačním systému STAG](#)

Garant kurzu:

- doc. RNDr. Oleg Ditrich, CSc.

Vyučující kurzu:

- doc. RNDr. Oleg Ditrich, CSc.

Sylabus:

Obsah přednášek:

1. Systém měkkýšů, začlenění v zoologických systémech, dělení kmene (do úrovně řádů), seznámení se se základní literaturou. Paplži, kelnatky, Monoplacophora a hlavonožci.
2. Plži: stavba těla, stavba ulity, anatomie, konchyologické pojmy.
3. Mořští předožábří, kruhožábří a zadořábří plži, jejich biologie. Hospodářsky významné druhy, Biologicky zajímavé druhy.
4. Bionomie suchozemských plžů. Vazba společenstev plžů na rostlinná společenstva a geologický podklad.
5. Význam plžů pro geologii, zejména geologii kvartéru.
6. Naši vodní plži. Geografické rozšíření a bionomie nejdůležitějších zástupců čeledí Viviparidae, Melaniidae, Valvatidae, Hydrobiidae, Acmidae, Nerithidae, Lymnaeidae, Planorbidae, Physidae, Ellobiidae a Ancyliidae.
7. Mlži: stavba těla, stavba lastury, anatomie. Zástupci jednotlivých řádů mlžů.
8. Měkkýši jako mezipřehostitelé parazitů, význam pro humánní a veterinární medicínu. Geografické rozšíření nejvýznamnějších mezipřehostitelů.
9. Tlumení měkkýšů jako mezipřehostitelů moluskocidy a biologickým bojem.
10. Chovy měkkýšů: kultivace *Helix aspersa*, kultivace *Margaritifera margaritifera*, akvakultury mořských mlžů.
11. Nemoci měkkýšů v kulturách, jejich prevence a terapie.
12. Sbírký měkkýšů, malakologická periodika a monografie. Měkkýši a kultura.

Obsah cvičení:

1. demonstrace zástupců významných skupin paplžů, plžů, kelnatek, mlžů a hlavonožců.
2. anatomická pitva plže, zakreslení pohlavního ústrojí plže.
3. demonstrace sbírek ulit mořských plžů a lastur mlžů.
4. určovací praktikum zaměřené na nejvýznamnější čeledi suchozemských plžů (*Helicidae*, *Zonitidae*, *Pupillidae*).
5. určovací praktikum zaměřené na významnější čeledi suchozemských plžů (*Clausiliidae*, *Coclicopidae*, *Daudebardiidae*, *Succineidae*, *Enidae*, *Valloniidae*, *Endontidae*, *Arionidae*, *Limacidae*).

6. určovací praktikum zaměřené na zástupce čeledí Viviparidae, Melaniidae, Valvatidae, Hydrobiidae, Acrididae, Nerithidae, Lymnaeidae, Planorbidae, Physidae, Ellobiidae a Ancyliidae.
7. určovací praktikum zaměřené na naše zástupce mlžů: Anodonta, Unio, Margaritifera, Sphaerium, Pisidium, Dreissensia.
8. demonstrace partenogenetických stádií motolic ve vodních měkkýších.
9. parazitologická pitva plže, demonstrace larválních stádií motolic, popř. tasemnic a hlístic.
10. exkurse k rybníkům, pozorování a sběr vodních měkkýšů.
11. malakologická exkurse na Vyšenské kopce.
12. malakologická exkurse na Palavu a ke slepým ramenům Dyje.

Doporučená literatura:

- Pflieger V., 1988: Měkkýši. Artia, Praha.